

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Melocactus multiceps n.pr.

Foto: J. Hovens

ISBN 0039-4467

**62ste JAARGANG
No. 11
NOVEMBER 1983**

Braziliaanse Melocactussen met een HU-nummer (I)

GEERT EERKENS

Een overzicht zal worden gegeven van Melocactus-species, welke zijn voorzien van een HU-nummer. Zoals bekend staat HU voor Horst-Uebelmann.

HU 112

Deze nog onbeschreven soort heeft als provisorische naam *Melocactus multiceps*. De naam is gebaseerd op de meerdere cephalia, die deze planten kunnen krijgen. De bedoorning is naaldvormig en bruin. De groeiplaats is Itoabim. Een provisorische naam is ook nog *M. itamobiensis*.

HU 122

De voorlopige naam voor deze soort was *M. saxicola*. De juiste naam is echter *Melocactus mulequensis*, waaronder hij door Buining en Brederoo werd beschreven in Succulenta 1976, p. 46-51. De groeiplaats is ten oosten van Caitité bij Muleque.

De planten dragen een vrij dichte naaldvormige bedoorning. De dorens zijn lichtroodachtig bruin met donkere punt.

HU124

Deze soort is bekend als *Melocactus caititensis*, maar dit is nog een voorlopige naam, genoemd naar de groeiplaats Caitité. De plant verschilt echter aanmerkelijk van *M. mulequensis* Buin. & Bred. De bedoorning is ivoor-kleurig en stevig.

HU 124A

Er is vrijwel geen verschil met HU 124. Ook de bedoorning is praktisch hetzelfde. De groeiplaats is ten westen van Anacé.

HU 128

Dit is een interessante soort met dikke korte kromme dorens van 2 à 2½ cm lengte. De naam is dan ook *Melocactus curvicornis* Buin. & Bred. en werd beschreven in ons zusterijdschrift de K.u.a.S. 1972 p. 33-35. De groeiplaats is ten noord-westen van de Serra das Almas bij Macaubas. Een provisorische naam was dan ook *M. macaubensis*. Deze soort is zelfsteriel.

HU 132

De voorlopige naam van deze Melocactus is *M. disciformis*. Waarop de naam moet slaan is niet duidelijk, want de planten hebben een normale vorm en zijn zeker niet extra plat.

De bedoorning is bruinzwart, 2 à 3 cm lang en gebogen. Zeer typisch is echter het kleine bloemetje, dat van top tot teen rood is. Bij alle andere Melo's wordt de bloem naar beneden toe lichter tot wit bij het vruchtbeginsel.

Het cephalium is trouwens ook extra rood. De bloem kan overigens nauwelijks door het cephalium heen dringen en men ziet dan ook alleen maar een rood puntje. De groeiplaats is Seabra.

HU 137

Dit is *Melocactus rubrisaetosus* Buin. & Bred., gepubliceerd in Succulenta 1977 p. 162-167. Deze soort is dicht roodbruin bedoornd. Van dezelfde plant kan men korte en lange vruchten oogsten. De groeiplaats is volgens de beschrijving Milagres; Buining geeft in zijn HU-lijst echter als groeiplaats Itabiraba. Er zijn dan ook provisorische namen bekend zoals *M. itabirabensis* en *M. itaberensis*.

HU 140

De provisorische naam van deze soort is *Melocactus medinaensis*, vernoemd naar de groeiplaats nabij Medina. De bedoorning is naaldvormig en bruin en is hetzelfde als die van HU 112. Volgens Pierre Braun, die op de groeiplaats is geweest, zijn HU 112, HU 140 en HU 168 alle dezelfde soort, hetgeen ik ook wel juist acht. De correcte naam voor alle drie is dan *Melocactus azulensis* Buin. & Bred.

HU 148

De naam van deze plant is *Melocactus florschuetzianus*, vernoemd naar de bekende bioloog Dr. Florschütz, die in het begin der jaren vijftig ook wetenschappelijk onderzoek heeft verricht in Suriname. De beschrijving van HU 148 vond plaats in Ashingtonia 1975, volume II nr. 2 p. 25-27 door Buining en Brederoo. De planten dragen ivoorkeurige, sterk naaldvormige dorens; het plantelichaam is typisch olijkleurig groen. Een mooie soort. De groeiplaats is Barrocaó, Minas Gerais. Een provisorische naam was *M. longispinus* var. *barocensis*.

HU 149

In het juli/augustus nummer van het Amerikaanse Cactus and Succulent Journal 1974 p. 191-194 publiceerden Buining en Brederoo *Melocactus longicarpus*. De naam duidt op de lange vruchten van meer dan 4 cm, bij slechts 7 mm dik. De soort is roodbruin bedoornd. Door de vele middendoorns is de bedoorning erg dicht. Het cephalium is wit. De groeiplaats is de omgeving van Porteirinha. Provisorische namen waren *M. porteirimensis* en *M. longispinus*.

Tamanredjo, district Commewijne, Suriname

(wordt vervolgd)

Illustraties op bladzijden 240 en 241.

Foto's: A.F.H. Buining

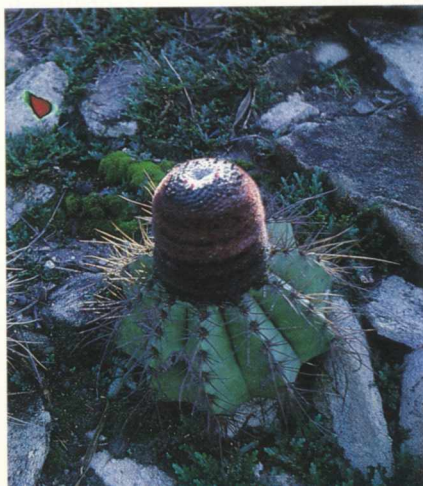
Melocactus mulequensis HU 122

HU 124

HU 132

HU 140

HU 148

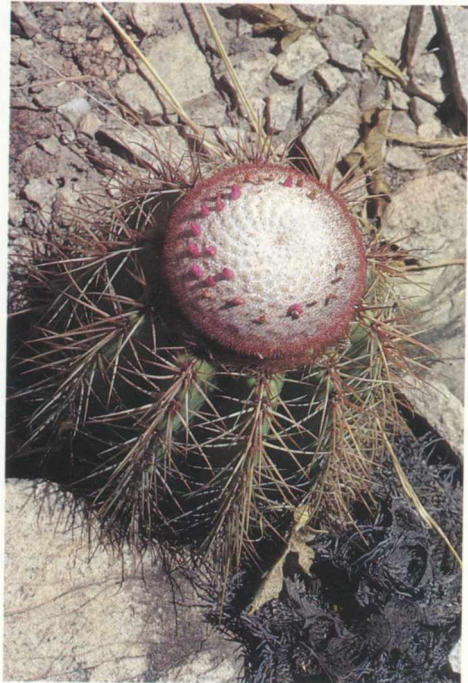

HU 137

Foto's A.F.H. Buining

HU 128

HU 149

De geslachten *Orbea*, *Orbeopsis*, *Orbeanthus*, *Pachycymbium* (II)

LARRY LEACH

vertaald en ingeleid door W. Manders

Een beknopt overzicht van de twintig soorten, welke *Orbea* naar huidige inzichten bevat:

I Sectie *Orbea*

Ia Subsectie *Exstantes*:

1 *Orbea ciliata* (Thunberg) (Kirkia 10(1): 291, 1975)

Deze plant is welbekend onder de thans verouderde naam *Diplocyatha ciliata* (Thunberg) N.E.Br. Ze is verwant aan *Orbea verrucosa* en heeft bovendien een met *O. variegata* en in het bijzonder met *O. namaquensis* overeenkomstige annulus. Met deze laatste bestaat er ook nog een gelijkennis in het uiterlijk van de stammetjes. Hier ten lande is de cristaatvorm van *O. ciliata* het best bekend; er bestaat echter ook een normale vorm (die veel zeldzamer is).

2. *Orbea namaquensis* (N.E.Br.) Leach (Kirkia 10(1): 290, 1975).

Leach heeft bij deze soort niet alleen *Stapelia namaquensis* in *Orbea* geplaatst, hij acht de variëteiten (v. *ciliolata* N.E.Br., v. *tridentea* N.E.Br. en v. *bidens* N.E.Br.) eveneens behorend tot de soort.

Leach schrijft: "Alle gepubliceerde variëteiten van deze zéér variabele soort kunnen tot de soort gerekend worden, daar de kenmerken, waarop de ondersoorten gebaseerd zijn, over de gehele soort variëren".

N.E. Brown (1909) stelt: "... er zijn géén twee geheel identieke vondsten te doen. De buitenste corona slippen bijvoorbeeld, zijn zó variabel, dat twee à drie variaties in één corona aangetroffen kunnen worden; bovendien variëert de beharing - één van de voornaamste kenmerken, waarop de variëteiten gebaseerd zijn - al net zo ....."

3. *Orbea variegata* (L.) Haworth (Syn. Succ. Pl., 40, 1812).

Zeker wel bekend onder de naam: *Stapelia variegata* L. Er zijn hiervan door de jaren heen nogal wat variëteiten beschreven, die naar de mening van Leach wel vergeten kunnen worden. Het is, aldus Leach, beter te spreken van één, zij het zéér variabele, soort.

Op een gebied van 70 bij 90 meter op Robben eiland (Z.-Afrika) werden door Pillans 17 (!) verschillende variëteiten verzameld (N.E. Brown 1909). Ook het chromosomenaantal varieert. Normaal $2n = 44$.

4. *Orbea lepida* (Jacq.) Haworth (Suppl. Pl. Succ., 13, 1819).

Dit is de nieuwe naam voor *Stapelia lepida* Jacquin. De ombenoeming van deze soort is aan de hand van herbariummateriaal tot stand gekomen. Dit, omdat er géén levend materiaal en géén vindplaats van de plant bekend is. Zie verder de sleutel.

Ib Subsectie *Inspissatae*

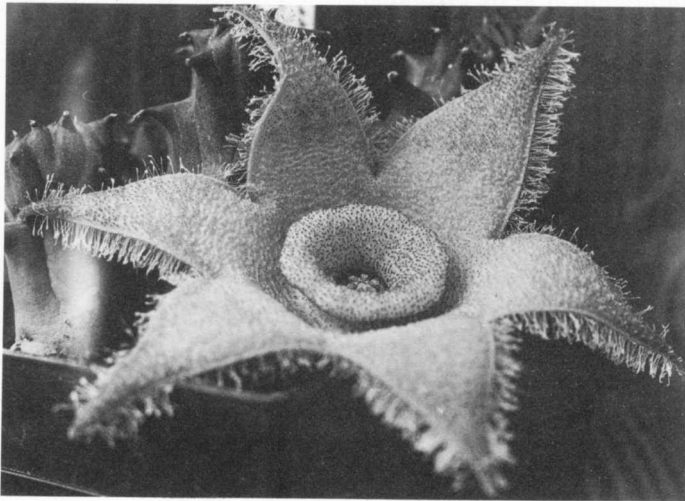
5. *Orbea pulchella* (Masson) Leach (Kirkia 10(1): 290, 1975).

De nieuwe benaming voor *Stapelia pulchella* Masson. Deze soort schijnt beperkt te zijn tot een klein gebied in de omgeving van Port-Elizabeth (Z.-Afrika), meestal dicht langs de kust. De meest beschreven vindplaats is Port-Elizabeth en directe omgeving.

Ook hier weer treft men variatie in de bloemen aan. De stammetjes zijn nauw verwant met die van *O. verrucosa* en *O. variegata*. Ze zijn wat kleiner en hebben relatief kleinere tanden. Net als bij de beide andere soorten zijn ook hier zo nu en dan steuntandjes en kleine, eenvoudige cilia aanwezig.

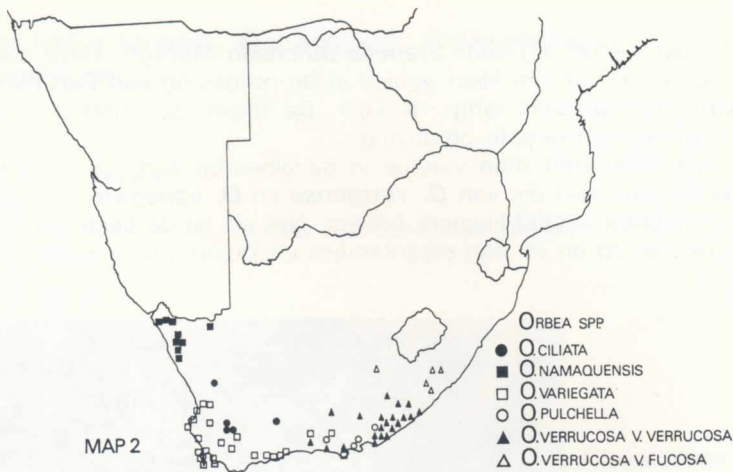
*Orbea
variegata*

Orbea ciliata

6. *Orbea verrucosa* (Masson) Leach (Kirkia 10(1): 290, 1975).

Naast *Stapelia verrucosa* Masson behoren hiertoe: *Stapelia verrucosa* v. *robusta* N.E.Br., *S. verrucosa* v. *punctifera* N.E.Br., *S. verrucosa* v. *palescens* N.E.Br., *S. verrucosa* v. *roriflua* (Jacq.) N.E.Br., *S. verrucosa* v. *conspicua* N.E.Br. en *Stapelia irrorata* sensu R.A. Dyer in Flow. Pl. Afr., 31: t1205 (1956).

6. *Orbea verrucosa* (Masson) Leach in Kirkia 10 (1): 290 (1975).

Hoewel de soort uit Transkei, *Stapelia fucosa* N.E.Br., hier wordt geaccepteerd als zijnde synoniem aan *O. verrucosa* (Masson) Leach, wordt het raadzaam geacht, beide soorten als "taxonomisch verschillend op variëteitsniveau" te beschouwen.

Specimina - behorend tot de variëteit *roriflua* - wijken vaak erg af en gezien hun geïsoleerde vindplaats, mag hun taxonomische splitsing enigszins te rechtvaardigen schijnen; het is echter nauwelijks mogelijk dergelijke specimina als verschillend te erkennen. Dit, omdat alle vormen der corolla, van diep kop- of bekervormig tot bijna vlak, aangetroffen kunnen worden in één populatie. Bovendien treden er in de afzonderlijke individuen vaak brede variaties op.

6b. var. *fucosa* (N.E.Br.) Leach (Exc., 25-27, 1978). Het duidelijk kenmerk van deze variëteit is te vinden aan de stammetjes, die met hun kleine, relatief zwakke tuberkeltanden zich duidelijk onderscheiden van de fors getande stammetjes, welke zo typisch zijn voor de variëteit *verrucosa*.

Ook de bloemen zijn gewoonlijk kleiner, vaak véél kleiner en meestal zwaarder gevlekt. De schijf is slechts zeer ondiep schotelvormig. De slippen spreiden zich of zijn licht teruggebogen. Er is nooit, zoals bij de var. *verrucosa*, sprake van een diepe beker-, buis- of klokvorm.

De annulus is relatief dikker en scherper begrensd dan die van de planten van zuidelijker herkomst.

Orbea namaquensis
(springbok)

Foto's: P.V. Bruyns

7. *Orbea irrorata* (Masson) Leach comb. nov., (Exc., 27, 1978).
Synoniemen: *Stapelia irrorata* Masson, *S. verrucosa* sensu Schlechter in Journ. of Bot., 36: 484 (1898) pp. quad syn. *Stapelia irrorata* et *Podanthes irrorata*.

Het typische herbariummateriaal van Masson schijnt niet bewaard te zijn gebleven.

Naar het schijnt is *O. irrorata* zeer nauw verwant met *O. verrucosa* en het lijkt waarschijnlijk, dat ze beschouwd kan worden als slechts één van de vele vormen van deze soort.

In 1956 werd een specimen (Northover 43933 in PRE) afgebeeld in vol. 31 van Fl. Pl. of Africa, t 1205 en hoewel deze later (Index to Flowering Plants, 1964) beschouwd werd als een exemplaar van *Stapelia verrucosa* v. *pulchra*, werd ze aanvankelijk geïdentificeerd als *Stapelia irrorata*. Deze identificatie was gebaseerd op de aanwezigheid van een extreem gereduceerde annulus. Het lijkt zeer aannemelijk, dat de door Masson beschreven soort gebaseerd was op een dergelijk exemplaar, of eentje met een nog sterker gereduceerde annulus. Evenwel bij gebrek aan herbariummateriaal en ieder detail t.a.v. de corona, lijkt het raadzaam - voor dit moment althans - de soort als zodanig te handhaven.

Vertaling: W. Manders, Amer 116, 5751 SW Deurne

(wordt vervolgd)

De invloed van waterzuurgraad en -hardheid op cactuspotgrond

DEON V.D. BERK

De verzorging van cactussen, elke liefhebber weet ervan mee te praten, brengt regelmatig problemen met zich mee. Het plotseling afsterven van een al jarenlang goed gedijende plant, of wat minder dramatisch, een groeistagnatie in de periode waarin we dat niet verwachten. De oorzaken ervan zijn meestal niet te achterhalen en worden gewoonlijk toegeschreven aan onjuiste kultuuromstandigheden of onbekende ziekteprocessen in de cactus zelf. Het welvaren van cactussen vereist van ons als liefhebbers dan ook een zekere kennis op het gebied van grondsamenstelling, watergift, vochtigheidstoestand en lighthoeveelheid. Elk boekwerkje over cactussen geeft wel enige informatie op dit gebied. In deze bijdrage aan Succulenta echter wil ik me beperken tot de invloed van de waterzuurgraad en -hardheid op de grondsamenstelling gedurende één groeiseizoen.

Algemeen geldt voor cactussen dat het grondmengsel een zuurgraad (pH) behoort te hebben tussen 5 en 7,5, dus licht zuur tot neutraal. Elke cactusliefhebber heeft zo zijn eigen ideeën over "zijn" grondmengsel, maar met name voor degenen, die zelf hun grondmengsel samenstellen, is het zeker nuttig de zuurgraad hiervan regelmatig te controleren. Een betrouwbare en eenvoudige test is hiervoor in de handel (Pehamet, Hellige, prijs ± f 35,-). In het voorjaar van 1982 waren al mijn cactussen weer eens aan verpotten toe en heb ik een grondmengsel samengesteld uit potgrond, zand en klei in de verhouding 5:3:2. De pH hiervan bedroeg na goed doormengen en toevoeging van kleikorrels tussen 6,5 en 7. Als de groei en dus de stofwisseling van de cactus eenmaal weer op gang komt zullen geleidelijk veranderingen optreden in de mineralenverhoudingen in de grond en kunnen deze van in-

vloed zijn op de zuurgraad. Een veel sneller ingrijpende factor op de grond-pH echter vormt de toediening van water. Het Amsterdamse leidingwater waarop ik destijds aangewezen was, had (heeft) een pH van ongeveer 8,1 bij een hardheidsgraad van 12 tot 15. (gegevens Amsterdams Waterleidingsbedrijf voorjaar 1982). De hardheid van water is veelal verantwoordelijk voor de "kalkvlekken" op de planten en de vorming van de grauwe korstige bovenlaag van de potgrond. Het ligt nogal voor de hand, dat één seizoen watergeven met dit leidingwater bepaald geen positieve invloed zou hebben op de samenstelling en zuurgraad van het oorspronkelijke grondmengsel en dat verlaging van pH en hardheid van het leidingwater wel gewenst zouden zijn. Het kunstmatig zachter maken van water is echter geen eenvoudige procedure. In aquariumwinkels is het mogelijk filters te kopen met verwisselbare harsvulling, waarover het leidingwater kan worden geleid. De kosten van de vulling zijn hoog en met name bij grote waterhoeveelheden loopt dit al snel op tot een tiental gulden per watergift. Regenwater heeft de naam zacht te zijn. Het Amsterdamse regenwater echter voldoet niet aan deze regel. Een test met een in elke aquariumwinkel verkrijgbare test ter bepaling van de hardheid van water leerde mij, dat leidingwater inderdaad een hardheid had van 14, terwijl regenwater een hardheid had van gemiddeld 12. De ideale waterhardheid voor onze planten ligt tussen 3 en 8 hardheidsgraden, zodat deze waarde nog veel te hoog is. Herhaaldelijk wordt ook aanbevolen water eerst 10 tot 15 minuten door te koken. Hierbij ontstaat een neerslag van kalkzouten (ketelsteen) met gunstig resultaat op de waterhardheid. Ook dit leverde mij een teleurstellend resultaat op, de daling liep niet verder dan tot 12 hardheidsgraden. Al met al bleek dus de beïnvloeding van de leidingwaterhardheid praktisch onhaalbaar, temeer daar ik per watergift ongeveer 50 liter water gebruik.

Geheel anders echter ligt de zuurgraadcorrectie van leidingwater. De meest eenvoudige manier om de zuurgraad te verlagen, bestaat uit toevoeging van azijn- of citroenzuur; 15 cc witte azijn op 10 liter leidingwater gaf een pH van ± 7 , 35 cc een pH van ± 6 en 70 cc azijn deed de pH dalen tot ongeveer 5. (Tetratest pH). Citroenzuur is als korrelige substantie verkrijgbaar bij elke apotheek. Eén afgestreken theelepel op 10 liter leidingwater levert een pH op van ongeveer 5,5. Een andere regelmatig terugkerende aanbeveling vormt het toevoegen van turfmoalm (lage zuurgraad) aan het water en dit enige dagen te laten staan alvorens de planten ermee te begieten. Ik heb 350 gram turfmoalm bijeengehouden in een nylonkous gedurende één week in leidingwater laten drijven. Na 24 uur bedroeg de pH van dit water 7,4 (was oorspronkelijk 8,1) bij een hardheid van 14. Na een week was de zuurgraad verder gedaald tot 6,5 en de hardheid tot 12. Ook dit leidde dus tot een positieve verbetering, maar kostte wel wat tijd. In de praktijk was dit ook wel een omslachtige behandeling; 5 verschillende emmers en bij hergebruik van dezelfde turfmoalm was het effect op pH en hardheid na 2 tot 3 keer vrijwel verdwenen. Met al deze wetenschap heb ik gedurende het groeiseizoen 1982 besloten tot een watergift, waarbij afwisselend 50 cc azijn of één theelepel citroenzuur aan het leidingwater werd toegevoegd. Het effect op de grondzuurgraad was zonder meer gunstig. In februari 1983, dus één jaar later, bleek bij een steekproef dat de cactuspotgrond gemiddeld een pH had van 6,5. Het is daarom zeker zinvol om de gietwater-pH te verlagen, teneinde het al te snel basisch (zuurgraad boven de 7) worden van de potgrond te vertragen.

Het geslacht *Gymnocalycium* (IX)

LUDWIG BERCHT

Serie XI. *Pflanziana*, Buxbaum

Kenmerk van de serie: De zaden zijn eivormig met een zeer klein hilum aan de punt. Ze zijn 0,5 mm lang. De testa is glanzend roodbruin en volkomen glad. Cellen zijn nauwelijks waarneembaar. Het hilum is vooruitspringend en bezit een strophiola-achtige, naar voren stekende, zwammige funiculusrest. Geen arillushuid.

Soortnamen die in deze serie thuishoren zijn: *G. chuquisacanum*, *G. izozog-sii*, *G. lagunillasense*, *G. marquezii*, *G. millaresii*, *G. pflanzii*, *G. riograndense* en *G. zegarrae*.

Het zaad van deze serie is gemakkelijk te herkennen vanwege zijn afwijkende uiterlijk t.o.v. de andere Gymno-zaden. Zonder loupe is het "dat zeer fijne zaad". Tot op heden zijn er geen overgangen bekend naar een der andere series; het is derhalve een goed omschreven groep van planten. Ze zijn inheems in Bolivia en de aangrenzende delen van Paraguay en Argentinië.

De serie is vernoemd naar de vroegst beschreven soort uit deze zaadgroep en wel *Gymnocalycium pflanzii* (Vaupel) Werdermann¹⁶⁷). Reeds in de oorspronkelijke nieuwbeschrijving werd gewezen op de uiterlijke gelijkenis met *G. saglione*. Het plantelichaam van vooral jonge exemplaren is typisch mat (violet)groen, net of het van vilt is. Volwassen exemplaren zouden tot 30 cm Ø worden; Cardenas¹⁶⁸) vermeldt een maximale diameter van rond 20 cm. De areolen dragen 8-9 tot 1,5 cm lange, grauwe randdorens en één midden-doorn. De bloem is trechtervormig, zalmkleurig met donkerder keel. De meeldraden en stamper zijn violet. De oorspronkelijke planten werden door Karl Pflanz gevonden bij Palo Marcado aan de Rio Pilcomayo, Dept. Tarija, Bolivia. Het directe verspreidingsgebied betreft het oostelijk deel van het departement Tarija en de aangrenzende delen van Argentinië en Paraguay. Zo heeft Friedrich ze in grote aantallen aangetroffen bij Fort Garrapatal¹⁶⁹) en Buining bij Fort Agripina Encisco¹⁷⁰), beide in Paraguay.

Alle andere soortnamen in deze serie zijn afkomstig van Cardenas. Ritter is het niet met deze opsplitsing eens¹⁷¹). Op twee na brengt hij al de andere soorten terug tot synoniemen van *G. pflanzii*. De twee apart genomen soorten, *G. zegarrae* en *G. riograndense*, zijnde de noordelijkste vertegenwoordigers uit de serie, voegt hij samen tot *Gymnocalycium pflanzii* var. *albipulpa*¹⁷²), daarmee aangevende het bezit van wit vruchtvlees in afwijking van het rode bij *G. pflanzii*-typus.

Wie mijns inziens gelijk heeft, laat ik hier maar in het midden. Aan het einde van deze aflevering kunt u zelf uw conclusie trekken.

In de prov. Entre Rios, dept. Tarija en wel bij Angosto de Villa Montes is de typevindplaats gelegen van *Gymnocalycium marquezii* Cardenas¹⁷³). Cardenas voert als verschillen t.o.v. *G. pflanzii* aan: de geringe grootte, de 6-7 naaldvormige dorens en de zalmroze bloem. De andere kenmerken komen vrij goed overeen met die van *G. pflanzii*. Grootte (o.a. afhankelijk van de groeiomstandigheden) en bloemkleur (lichter of donkerder roze) zijn evenwel onvoldoende voor een aparte soort. Hooguit de bedoorning zou aanleiding kunnen zijn voor een variëteitsrang. Backeberg¹⁷⁴) beschrijft nog een *Gymnocalycium marquezii* var. *argentinese*. Deze planten wijken sterk af qua bedoorning (meer rand- en middendorens) en bloemkleur (wit met helderrode keel). Ze zijn door Fehser verzameld in het grensgebied van de provincies Salta en Tucuman (Argentinië). Het doet zeer vreemd aan, dat uit het tussen-

Gymnocalycium
pflanzii
op de groeiplaats

Foto A. Buining

Gymnocalycium
comarapense

Coll. De Herdt

Gymnocalycium
riograndense

Coll. De Herdt

Gymnocalycium
lagunillasense

Coll. De Herdt

Foto's van de
schrijver

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Koningsveld, Verl. Emmastraat 34, 6673 XD Andelst.
 Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Jan Oomsstraat 6, 5324 BB Ammerzoden.
 Secretaris: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.
 2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.
 Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaelaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645. Giro-rek.: 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek.nr. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodienst t.n.v. Succulenta te Baarn.
 Alg. Bestuurslid: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.
 Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LIDENADMINISTRATIE

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-, voor leden in België Bfrs. 625 en voor leden elders wonende f 45,-. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 135.

MAANDBLAD

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.
 2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.
 Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitingsdatum 15e van de maand voor het verschijnen.
 Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitingsdatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.
 Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Katalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.
 Clichéfonds: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.
 Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.
 Ruilen zonder Huilen: H. Leusink, Griffweg 15, 6745 XD Ede. De Klomp. Tel.: 08387-1794.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,- op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds, Ammerzoden, onder vermelding van "Discoboek".
 Nog slechts voorradig zijn de Duitse en Engelse versie.

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELN

- 001 Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten. 3e Druk 1981. Prijs f 6,- per stuk. (Bij 10 of meer exemplaren f 4,50 per stuk).
- 002 Bewaarbanden voor Uw tijdschriften. (Een jaargang per band). Prijs f 16,- per stuk. (Bij 10 of meer stuks f 13,- per stuk).
- 003 Verenigingsspeld in broche-vorm.
- 004 Verenigingsspeld als steekspeld. Prijs f 4,- per stuk. (Bij 20 of meer stuks f 3,50 per stuk).
- 005 Affiche in vier-kleuren-druk voor veel doeleinden bruikbaar. Mag door de afdelingen doorverkocht worden voor f 2,50/stuk. Prijs f 1,- per stuk. (In verband met de hoge kosten van verzending en verpakking is de prijs dan ook exclusief).
- 006 Ansichtkaarten per set van 10 met afbeeldingen van succulenten. Prijs f 2,50. (Bij 10 sets of meer f 2,- per set). Mogen door de afdelingen doorverkocht worden.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het totaal bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta afd. Verkoop, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

U kunt volstaan met het vermelden van het aantal en de artikelnummers.

Eventuele informatie wordt U gaarne verstrekt door Frans Maessen, tel. 04752-1995.

N.B. Alle artikelen kunnen tegen vermelde gereduceerde prijzen ook afgehaald worden.

SUCCULENTARIUM

Na betaling van de toegangsprijs kunt U op de Flevohof, gelegen in Oostelijk Flevoland, het Succulentarium en vele andere bezienswaardigheden bezoeken. De Flevohof is dagelijks geopend.

EVENEMENTEN

26 mei 1984 : Algemene Ledenvergadering

LIDMAATSCHAP / CONTRIBUTIE 1984

Indien U Uw lidmaatschap per 1-1-1984 wenst te beëindigen, dient U ingevolge art. 15 van het H.R. voor 1 december de Ledenadministratie hiervan in kennis te stellen. Op de omslag van het decemernummer zult U een acceptgirokaart aantreffen. De Nederlandse leden dienen UITSLUITEND hiermee hun lidmaatschap te voldoen voor uiterlijk 1 februari 1984. Indien geen betaling wordt ontvangen, zult U zo spoedig mogelijk van de ledenlijst worden afgevoerd. Aanmaningen zullen niet verstuurd worden. Zo U daarna alsnog lid wilt blijven, zal een extra bedrag van f 3,50 voor administratiekosten verschuldigd zijn.

Leden buiten Nederland wonend dienen de acceptgirokaart als kennisgeving te beschouwen en het verschuldigde bedrag over te maken op het gironummer van Succulenta te Baarn. Leden in België wordt verzocht het bedrag over te maken op ons gironummer 000-11.41.809-22.

Denkt U bij bankbetaling aan de extra kosten die banken in rekening brengen.

MITGLIEDSCHAFT 1984

Sie werden dringendst gebeten den Mitgliedsbeitrag vor dem 1. Februar 1984 zu bezahlen, wenn möglich auf unserem Postscheckkonto 680596 von Succulenta, Baarn. Bei Bankzahlung beachten Sie die zusetzlichen Bankkosten.

SUBSCRIPTION 1984

Please remit your subscription amount to our giro account 680596 of Succulenta, Baarn before february 1984.

In case of payment by bank or cheque you are requested to add the bankcharges.

CONTRIBUTIE 1984

De contributie 1984 blijft ongewijzigd.

HULDE

In het jaar 1983 zijn aan de onderstaande leden oorkondes uitgereikt:

voor 50-jarig lidmaatschap dHr. J. van Dulken

voor 27-jarig lidmaatschap dHr. H. Esmeyer

voor 25-jarig lidmaatschap Mevr. G.J. Kramer-de Lange, Mevr. F.M. van Erp-Taalman Kip,
Mevr. A. Hoekstra-Tuyn, dHr. G. Hanekamp.

Ook hier nog onze welgemeende felicitaties.

L. Bercht, secr.

AFDELINGSNIEUWS

Afdeling Achterhoek

17 november: Adromischus, Neochilenia, Neoporteria

Samenkomst: Vormingscentrum, Goudenregenstraat 1, Lichtenvoorde.

Afdeling Amersfoort

21 november: Diaserie door Mevr. Wisse en Van de Berg
Samenkomst: Groen van Prinsterer Mavo, Verkeersweg 51, Harderwijk. Aanvang: 19.45 uur.

Afdeling Amsterdam

18 november: Ruilavond en Quiz.
Samenkomst: de Rietwijker, 3e Schinkelstraat 9, Amsterdam.

Afdeling Arnhem

8 december : St. Nicolaasavond
Samenkomst. Speeltuiver. Tuindorp, Floralaan 18, Wageningen.

Afdeling Delfzijl

1 december : Dia-avond verzorgd door Mevr. Bonefaas
Samenkomst: Café-rest. De Groene Weide, Snelgersmastraat 15, Appingedam.

Afdeling Eindhoven

12 december: Het onderwerp Succulenten door de heren Huijssoon en Duijnhouwer.
Samenkomst: Gemeenschapshuis De Schalm, O.L. Vrouwendijk 31, Meerveldhoven.

Afdeling Fryslân

13 december: Sinterklaas-Bingo avond.
Samenkomst: Hotel Reitsma, Heerenveen. Aanvang: 19.30 uur.

Afdeling Gouda

17 november: Lezing door dHr Neutelings over Mammillaria en andere Mexicaanse geslachten.
Samenkomst: Het Brandpunt, Turfmarkt 58, Gouda. Aanvang: 20.00 uur

Afdeling Groningen

17 november: Praatavond met o.a. bespreking probleemplanten.

Afdeling Den Helder

10 december: St. Nicolaas Bingo.
Samenkomst: Kantine Gemeentelijke Plantsoenendienst, Soembastraat 83, Den Helder. Aanvang: 13.45 uur.

Afdeling Nijmegen

De bijeenkomsten zijn voortaan in de Lagere Tuinbouwschool. Schependomlaan 83, Nijmegen (Heesch); vanaf januari 1984: Weg door het Jonkerbosch.

Afdeling Rijn- en Delfland

24 november: Lezing door dHr Hovens en plantenverkoop
Samenkomst: Kleindierencentrum, Ingang Zuiderpark aan de Loevesteinlaan t/o Hengelolaan.

Afdeling Utrecht

12 december: Lezing door dHr Bercht over het geslacht Gymnocalycium
Inlichtingen: H. van Dijk, tel.: 03404-60578.

Afdeling IJsselstreek

25 november: Praktijkavond
Samenkomst te Goor.

Afdeling Zeeland

25 november: Lezing door dHr Antheunisse over Mexico. Plant van de maand: Melocactus.
Samenkomst: Thomaskapel, Vrijlandstraat, Middelburg. Aanvang: 19.30 uur.

Afdeling Zwolle

24 november: Filmlezing door dHr Bongaards

Samenkomst: Ons Huis, Thorbeckegracht 10, Zwolle. Aanvang: 20.00 uur.

Vereniging Grusonia

9 december : Dia prijskamp TRI-DIA

Samenkomst: Zaal Don Bosco, Pastoriestraat, Torhout. Aanvang: 20.00 uur.

Vereniging Leuchtenbergia

18 november: Gezellig samenzijn

Samenkomst: Dienstencentrum, Schoolstraat 44, Schilde. Aanvang: 19.30 uur.

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie cacteeën. Uniek in Amsterdam! Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvinksteeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur 020-101641.

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord Holland in cactussen en succulenten. In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496. Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

DER KAKTEENLADEN

Verzendhandel

Tot Kerstmis duurt niet lang meer

hobbybenodigdheden

boeken

November boekenaanbod

Andersohn/Kakteen DM 46,—; Fleischer-Schütz/Kakteenpflege DM 28,—; Haage/Kakteen von A-Z DM 85,—; Herbel/Alles über Kakteen DM 39,80; Hecht/BLV-Handbuch Kakteen DM 54,—; Jacobsen/Das Sukkulentelexikon DM 68,—; Köhlein/Freilandsukkulente DM 88,—; Lamb/Illustr. Refr. Cacti, Bde. 1-5 DM 190,—; Pilbeam/Mammillaria A. Coll. Guide DM 86,—; Rauh/Grossartige Welt der Sukkulente DM 118,—; Rauh/Kakteen an ihren Standorten DM 118,—; Riha-Subik/Welt der Kakteen DM 29,80; Ritter/Kakteen Südamerika, Bd. I DM 45,—; Bd. II DM 55,—; Bd. III DM 47,—; Bd. IV DM 51,—; Rowley/Kosmos Enzyklopädie Kakteen DM 64,—; Hausteil/Kosmos Kakteenführer DM 39,50; Rauh/ Bromelien (Tillandsien) DM 108,—; Bechtel/Orchideenatlas, 720 Farbfot., DM 198,—; Schumann/Iconographia Cactacearum (Blühende Kakteen), Reprint, Lief. I-V DM 235,—.

Boeken vanaf DM 30,— vrij van verzendkosten tegen vooruitbetaling van de rekening. Vraagt onze gratis boekencatalogus met meer dan 100 titels aan!

Jörg Köpper

Lockfinke 7

D-5600 Wuppertal 1

W-Duitsland

Op 24 en 25 september vond de jaarlijkse Drie Landen Conferentie weer plaats op "Hengelhoeft" te Houthalen in België. Evenals vorig jaar werd dit treffen weer goed bezocht, tegen de 500 liefhebbers waren uit heel West-Europa gekomen, teneinde enkele goede lezingen aan te horen en kontakten met andere liefhebbers te zoeken, dan wel deze te verstevigen. Het geheel werd begunstigd door prachtig, zonnig herfstweer; de zon scheen de hele dag en de temperatuur steeg tot boven de 20° C. De natuurliefhebbers onder ons - en wie zijn dat eigenlijk niet - zijn eveneens goed aan hun trekken gekomen, het was uitgezocht weer voor het maken van een flinke wandeling in deze prachtige, bosrijke streek.

Over de huisvesting niets dan goeds; de één- en tweepersoons appartementen in de riante bungalows zagen er verzorgd en schoon uit, en het is er heerlijk rustig! Vanuit de kamer kon je 's morgens vroeg de eekhoortjes bedrijvig heen en weer zien rennen, op zoek naar voedsel.

Ook de verdere verzorging was uitstekend geregeld; hoewel er in een uur tijd zo'n vijfhonderd hongerige magen moesten worden gevuld hoefde niemand lang te wachten, en de kwaliteit van het eten was zonder meer goed te noemen.

Zaterdag kwam er dan nog een fikse onweersbui opzetten met een flinke plens water, maar dat was tijdens een lezing, en ik denk dat het merendeel daarvan maar weinig heeft gemerkt.

Ook was er weer een permanente ruil- en verkoopbeurs; veel liefhebbers hadden hun planten meegebracht, maar we zagen er toch ook enkele handelskwekers. Deze ruimte was steeds overvol, en ik geloof dat er goede zaken zijn gedaan. De prijzen waren soms wat aan de forse kant, maar niet onredelijk en ik denk niet dat er iemand zonder plantjes naar huis is gegaan.

Tijdens de lezingen en de maaltijden ging de verkoopruimte dicht, zodat ook de verkopers even op adem konden komen. Dit was wel een vooruitgang, vergeleken bij vorig jaar. Er was ook weer een Tombola; elke deelnemer kreeg een gratis lot uitgereikt, en de prijzen - door de aanwezige handelskwekers geschonken - waren beslist de moeite waard.

Dan het voornaamste van deze bijeenkomst, de lezingen.

Jammer dat de heer Rauh niet aanwezig kon zijn, en ook de heer Krönlein door ziekte verhinderd, kon zijn beloofde lezing niet houden. Daarvoor in de plaats kregen we de heer Gruber uit Oostenrijk en de heer Falco uit Zuid-Frankrijk; maar aangezien beiden zich enkel op cactussen hadden gebaseerd kregen de vetplantenliefhebbers wat weinig over hun specialiteit aangeboden.

Dan eerst een paar minder prettige dingen, want ook die waren er jammer genoeg.

Waarom ging de verkoopruimte tijdens de lezingen van de heren Vanmaele en Uil niet eveneens dicht?

Waarom begon de eerstgenoemde lezing pas om 16.00 uur in plaats van op de aangekondigde tijd, iedereen die hiervoor belangstelling had zat al vanaf half vier te wachten, en niemand nam de moeite om de aanwezigen de reden hiervan mee te delen.

Kon er als aankondiging voor deze lezing nu echt niet meer af dan die uiterst sobere inleiding van slechts een paar woorden door een bestuurslid? Heel irritant kwam ook over het zeer duidelijk wijzen op zijn horloge door dezelfde functionaris toen het wat later werd dan gepland. Wat dit allemaal betekent voor iemand die voor de eerste maal een dergelijke lezing verzorgt laat zich wel raden!

Bepaald hinderlijk was ook het in- en uitlopen van vele bezoekers tijdens alle voordrachten, en het getuigt zeker niet van goede smaak en van respect voor degene die de lezing brengt. Dat deze lezingen vaak wat uitlopen door de bijkomende vertalingen is ieder bekend, maar ik denk niet dat daaraan op een bijeenkomst met een internationaal karakter valt te ontkomen. Overigens was de lezing van de heer Vanmaele bijzonder interessant, daarin zat een enorme hoop wetenschappelijke arbeid verwerkt, en het gaf ons een kijkje op een volkomen nieuw aspect bij de tenaamstelling van onze planten, zij het dan ook op het niveau van de geslachten, niet voor het bepalen van de soort of de variëteit.

Alles was uitgewerkt en op schrift gesteld, en elk der aanwezigen kreeg een volledig verslag aangeboden, zodat hij thuis nog eens rustig alles na kon lezen. Voor degenen die hierin geïnteresseerd zijn heeft de heer Vanmaele beslist nog wel een exemplaar over. Zijn dissertatie behandelt de bedooring van de cactussen als hulpmiddel bij determinatie.

De heer Uil behandelde in zijn voordracht de voordelen van kasisolatie en alles wat daarmee in verband staat.

De overige lezingen waren reisverslagen met prachtige dia's over de cactuspopulatie in Venezuela door de heer Gruber, die uit Peru door de heer Falco en vanuit Brazilië door de heer Chalet uit Zwitserland; alle zeer goede lezingen die boven het gemiddelde uitkwamen.

Daarbij dan nog de vele contacten aan de bar met oude bekenden en nieuwe liefhebbers, maakt deze bijeenkomst, hoewel niet volmaakt, toch tot een treffen dat voor elke goede liefhebber één der hoogtepunten in zijn liefhebberij genoemd kan worden, en mogen we de 3 L.K. 1983 als een goed geslaagde conferentie beschouwen.

P. Dekker, St. Pieterstraat 27, Middelburg

Een enigszins gelijklopend verslag van de 3LK-bijeenkomst werd ontvangen van de heer P. van Veen uit Zuidhorn.

VERSLAG VAN DE RUIL- EN VERKOOPBEURS TE ZUIDLAREN

Op 10 september jl. vond de grote Ruil- en Verkoopbeurs voor het Noorden plaats in de grote zaal van de Sprookjeshof te Zuidlaren.

Zoals gebruikelijk was de organisatie van dit grootse gebeuren weer in handen van de beurscommissie, bestaande uit afgevaardigden van de afdelingen Delfzijl, Groningen en Hoogveen.

Nog steeds behoeven wij van de verkopers geen tafelhuur te vragen en een ieder zoekt een geschikt plekje om zijn handelswaar aan te bieden. In tegenstelling tot menige andere beurs werd het aantal verkopers verre overtroffen door de drommen kopers, die uit stad en ommelanden op dit traditionele evenement afkomen.

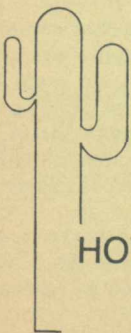
Uit gesprekken bleek ons, dat de handel geanimeerd verliep. De omzetten in cactussen bleven enigszins achter bij de vetplanten, doch zeer gevraagd waren de Hoya's. De grote handelaren waren prijshoudend, doch veel belangstelling ging uit naar de lokale collecties (Kolum, Sappemeer). Als primeur introduceerde de beurscommissie de film over cactussen, eigendom van Succulenta, die veel belangstellenden trok. Vermeld dient tenslotte de animo voor de grote verloting, waarbij ongeveer 500 succulenten van eigenaar verwisselden.

De slotconclusie van de Zuidlaarder beurscommissie moge luiden, dat deze beurs in een behoefte voorziet en gezien de belangstelling ervoor in 1984 tot verhoogde omzetten zal leiden.

P. van Veen - Zuidhorn

SPANJE-REIS

Zie voor inlichtingen het sept. en okt. nummer.

HOVENS cactuskwekerij

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars

Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd

Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop

Geopend van maandag t/m zaterdag van 9-18 uur.

Markt 10, 5973 NR Lottum Tel. 04763-1693

Lottum vindt U, E3 richting Venlo afslag Venray - Grubbenvorst - Lottum.

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het januarinumner moeten voor 15 december bij mevr. Smit zijn. Leden van Succulenta hebben per jaar recht op één gratis advertentie in deze rubriek. Alleen advertenties die liefhebberij betreffende worden opgenomen.

Gevraagd: Oude jaargangen van Succulenta van vóór 1977 en de jaargang 1980, alsmede Noto's, Gymno's en Frailea's. Onkosten worden vergoed. Bert Platte, A. Briëtstraat 68, 8072 GX Nunspeet, tel. 03412-56996.

Te koop aangeboden: 1 glazen hobby-kas, afm. 1.90 x 2.50 m, met ± 200 planten. Gasverwarming en bovendien voorzien van houten ramen voor isolatie. G. Breur, Hyacinthenstraat 14, 3245 CN Sommelsdijk, tel. 01870-2825.

Gevraagd: Stekjes of zaailingen van Gasteria en Haworthia. Portokosten worden vergoed. P. Aars, Schermerhoek 327, 2905 TN Capelle a/d IJssel, tel. 010-518852.

Gezocht: Succulenta 1972 nr. 10, 1973, 1974, 1975 (eventueel zonder nr. 3); Dodonaeus 1963; Cactus 1971; Cactusweelde 1955-59; 1965; I.T.S.L. 1968. D. van den Abbeele, Putsesteenweg 60, B-2820 Bonheiden, België.

Te koop gevraagd: De KuaS uitgave van Sulcorebutia geschreven door Brinkmann. Prijsopgave A.J. Schilp- van den Bersselaar, Wilhelminastraat 15, Westerbork, tel. 05933-1995.

Te koop gevraagd: Cop. cinerea. **Aangeboden** diverse cactussen. J. Zeitler, v.d. Broekstraat 1, Den Haag, tel. 070-948598.

Te koop: Cactussen en vetplanten zowel grote als kleine planten vele soorten, van maandag t/m vrijdag na 6 uur. Zaterdags de hele dag. Y. Kramer, Hegedijk 120, Langezwaag (tussen Heerenveen en Gorredijk).

Gevraagd: Kontakten met liefhebbers van het geslacht Echinofossulocactus. G. Spee, Esdoornstraat 34, 4388 PL Oost-Souburg, tel. 01184-79030.

karlheinz uhlig - kakteen

053 KERNEN i.R. (Rommelshausen)
W.-Duitsland LILIENSTR. 5

Aanvulling plantenlijst 1983/84

	DM	DM
Brasilicactus haselbergii	20,-	25,-
Echinocactus palmeri	40,-	
Mammillaria ascensionis	8,-	10,-
Melocactus matanzanus	20,-	
Stephanocereus leucostele	10,-	15,-
Sulcorebutia senilis	8,-	12,-
Alluaudia dumosa	28,-	
Euphorbia canariensis	4,-	10,-

Openingstijden kwekerij dinsdag tot vrijdag
8-12 uur, 13.30-17 uur, zaterdag 9-12 uur.
Gedurende de zomermaanden vrijdags open tot
18.30 uur.

Cactussen

Aloe's
Confireren
Tillandsia's
Uitzonderlijke boeken
Succulenten
Bromelia's
Over diverse onderwerpen
Exotica
Kamerplanten
Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58
2513 GT Den Haag tel. 070-646277

NIEUWE LEDEN

A.D. van Hees, Meijhorst 92-08, 6537 KR Nijmegen.
 B. Arendsen, Raamdijk 20, 5361 JN Grave.
 P.A. Dekker, Ipelo 3, 3085 ML Rotterdam.
 F.R. Weidema, Airbornelaan 104, 5632 JG Eindhoven.
 J. Zoon, Maastrichterstraat 17, B 3770 Herderen / België.
 J. Hoving, De Drift 7, 9414 BA Hooghalen.
 E.C. de Vreugd, Schumanstede 14-14, 4463 BH Goes.
 R.M. Wisse, Rijnsteeg 8 13C, 6708 PP, Wageningen.
 A. Buursema, Areitsesstraat 5, 9851 AT, Burum.

Mevr. J.J. Kuipers, Frankrijkstraat 31, 7742 CP Coevorden.
 Mevr. F. Vos-Koers, Marijkestraat 11, 7681 WL Vrooms-
 hoop.
 H. Schellart, Clarionlaan 12, 2028 HJ Santpoort.
 Mevr. A.W.K.H. Kalshoven, Vroonstraat 1, 3237 AW Vier-
 polders.
 J.W. Martens, H.W. Jordensweg 48, 7391 KE Twello.
 Mevr. R. Heijnen, Abr. van Beyerenstraat 163, 2525 DE Den
 Haag.

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

3945 BC Cothen - Groenewoudseweg 14

Sortimentslijst wordt na storting van f 1,-
 toegezonden. Girorekening 124223.

's Zondags gesloten

Postbus 12 - Tel. 03436-1267

SUKKULENTENTUIN

FAM. VAN DONKELAAR

Laantje 1 Werkendam tel. 01835-1430

In december verschijnt
 onze nieuwe zaadlijst

U kunt hem
 nu reeds aanvragen

Cactuskwekerij LAKERVELD

Lakerveld 89 Lexmond

(tussen Lexmond en Meerkerk) Tel. 03474-1718

De volgende cristaten bieden wij aan:

Mammillaria elegans	f 5,- - 6,-
gilensis	f 5,- - 6,-
haageana	f 5,-
spinosissima	f 5,-
gracilis	f 4,- - 5,-
Echinocereus chloranthus	f 6,-
pectinatus ordustus	f 5,-
Pachycereus pringlei	f 6,-
Isolatocereus dumortieri	f 5,- - 6,-
Parodia sanagasta	f 5,- - 6,-
Rebutia senilis	f 5,-
Notocactus scopa	f 4,- - 5,-

Geopend: ma/vrij na tel afspr, zat van 8-18 uur

liggende gebied geen planten vermeld worden die in deze groep thuishoren of zou - de reputatie van Fehser kennende - de opgave van de vindplaats onjuist zijn.

Bij Lagunillas in de prov. Cordillera, dept. Santa Cruz is de vindplaats gelegen van *Gymnocalycium lagunillasense* Cardenas¹⁷⁵⁾. De gehele plantbeschrijving is zo identiek met die van *G. pflanzii*, dat het zeker niet juist is *G. lagunillasense* als een eigen soort te brengen. In feite is slechts de bloemkleur - van crème-wit naar magentarood in de keel - het enig afwijkende.

Gymnocalycium chuquisacanum Cardenas¹⁷⁶⁾ wijkt in zoverre van de voorgaande af dat zijn bloem duidelijk groter is. De kleur van de bloem is zalmroze met een magentarode keel. Afwijkend zijn ook de gele stempels, alhoewel dat op zich niets zegt. De vindplaats ligt zo ongeveer halverwege de type-groeiplaatsen van *G. lagunillasense* en *G. pflanzii*; om exact te zijn bij Boyuibe, prov. Azero, dept. Chuquisaca.

Gymnocalycium izozogsi Cardenas¹⁷⁷⁾ is afkomstig van El Atajado in het Izozog Basin, prov. Cordillera, dept. Santa Cruz. In de beschrijving heb ik geen kenmerkende verschillen kunnen ontdekken ten opzichte van *G. pflanzii*. De door Cardenas aangegeven verschillen, te weten kortere dorens, bloemkleur en de afstand t.o.v. de typevindplaats van *G. pflanzii*, zijn onvoldoende steekhoudend.

We gaan verder naar het noorden en komen dan bij de Rio Grande, daar waar deze rivier de grens vormt tussen de departementen Santa Cruz en Chuquisaca. Hier is de groeiplaats gelegen van *Gymnocalycium riograndense* Cardenas¹⁷⁸⁾. Cardenas stelt deze soort ten nauwste verwant met *G. zegarrae*. Ritter is het hiermee eens, want hij brengt hem samen met deze onder in zijn *G. pflanzii* var. *albipulpa*. Wat *G. riograndense* duidelijk doet afwijken van zijn verwanten is het plantelichaam. Alle andere soorten zijn "viltig" matgroen met meer of mindere violette tint. *G. riograndense* daarentegen is glanzend donkergroen. Tevens is de bloem korter en breder.

In de prov. Campero, dept. Cochabamba vond Cardenas planten die hij beschreef als *Gymnocalycium zegarrae*¹⁷⁹⁾. In feite zit in de beschrijving geen enkel verschil t.o.v. *G. pflanzii*. Enkel het niet door Cardenas vermelde vruchtvlies is afwijkend en wel wit, hetgeen Ritter deed besluiten tot de vorming van *G. pflanzii* var. *albipulpa*. Een provisorische naam voor *G. zegarrae* was *G. saglione* var. *bolivianum*. Het is jammer dat Frank noch bij de weergave van de nieuwbeschrijving van *G. zegarrae* noch bij die van enkele verwanten in Krainz, Die Kakteen¹⁸⁰⁾, kritische beschouwingen heeft gegeven.

Een provisorische naam is *G. comarapense*. Backeberg¹⁸¹⁾ gaf deze naam aan een door Cardenas bij Comarapa gevonden plant, alhoewel ik het vermoeden heb dat Backeberg de plant zelf nooit gezien heeft. Hij behoort tot *G. zegarrae* of zoals u wilt tot *G. pflanzii* var. *albipulpa*.

Een beetje apart genomen heb ik *Gymnocalycium millaresii* Cardenas¹⁸²⁾. De groeiplaats is gelegen bij Millares, prov. Saavedra, dept. Potosi. Vanwege zijn hoger ribbenaantal en zijn afwijkende bedoorning denk ik dat Ritter deze planten ten onrechte zelfs niet de rang van variëteit gegeven heeft. Ook als zaailing gedraagt deze plant zich anders.

De meeste "soorten" uit deze Pflanziana-serie bleven in Europa onbekend. Het was Lau die in 1969 en 1970 tijdens zijn reizen door Zuid-Amerika op de aangegeven vindplaatsen de planten naverzamelde en ze in omloop bracht. Een beschouwing van deze planten afkomstig van Lau geeft Donald¹⁸³⁾, waarop Czegka¹⁸⁴⁾ weer commentaar levert. Donald komt tot de overtuiging dat al deze soorten slechts variëteiten van *G. pflanzii* zijn en be-

noemt ze allemaal om tot variëteit en vorm van *G. pflanzii*.

Tenslotte nog iets over *G. eytianum* Cardenas¹⁸⁵⁾. Dit is een species die in deze serie helemaal niet thuishoort. Een goede uitleg, waar niets aan toe te voegen valt, geeft Kessler¹⁸⁶⁾. De ombenoeming van Donald tot *G. pflanzii* var. *eytianum* (Card.) Donald¹⁸³⁾ slaat dus nergens op en is door te halen. Ook *G. eytianum* KK 520 is een onjuiste benaming voor een pflanzii-vorm groeiende bij Eyti.

De cultuur brengt eigenlijk maar één probleem met zich. De kiemplantjes zijn erg klein en ook na 1 jaar hebt u nog steeds een klein plantje. Eenmaal het eerste jaar door zijn het gemakkelijke planten die volle zon verdragen. In de winter niet geheel laten uitdrogen en de temperatuur rond 10°C houden.

Literatuur:

- 167. Fr. Vaupel, Zeitschrift für Sukkulantenkunde 1923-24, p. 83
- 168. M. Cardenas, K.u.a.S. 1958, p. 11
- 169. G. Moser, Chileans vol. 11 nr. 33 p. 102 (1977)
- 170. A.F.H. Buining, Succulenta 1969, p. 40
- 171. F. Ritter, Kakteen in Südamerika II p. 659 ev. (1980)
- 172. Idem p. 660
- 173. M. Cardenas, K.u.a.S. 1958, p. 26
- 174. C. Backeberg, Kakteenlexikon 1966, p. 169
- 175. M. Cardenas, K.u.a.S. 1958, p. 22
- 176. M. Cardenas, Cactus & Succ. J. (US) 1966, p. 146
- 177. Idem p. 145
- 178. M. Cardenas, K.u.a.S. 1958, p. 24
- 179. Idem p. 21
- 180. Krainz, Die Kakteen afleverng 1.3.1969
- 181. C. Backeberg, Die Cactaceae III p. 1775 (1959)
- 182. M. Cardenas, Cactus & Succ. J. (US) 1966, p. 144
- 183. J.D. Donald, Nat. Cact. & Succ. J. 1971, p. 96
- 184. W. Czegka, Kakteen/Sukkulanten 1982, p. 62
- 185. M. Cardenas, K.u.a.S. 1958, p. 25
- 186. A. Kessler, K.u.a.S. 1981, p. 266

Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen

(wordt vervolgd)

Enten van cactussen (III)

ETIENNE LANSSSENS

XII. Entmethoden

1. De horizontale enting

De onderstam en de ent worden beide horizontaal afgesneden en geënt. Deze methode is van toepassing op nagenoeg alle bol- en zuilcactussen.

2. De wigvormige enting

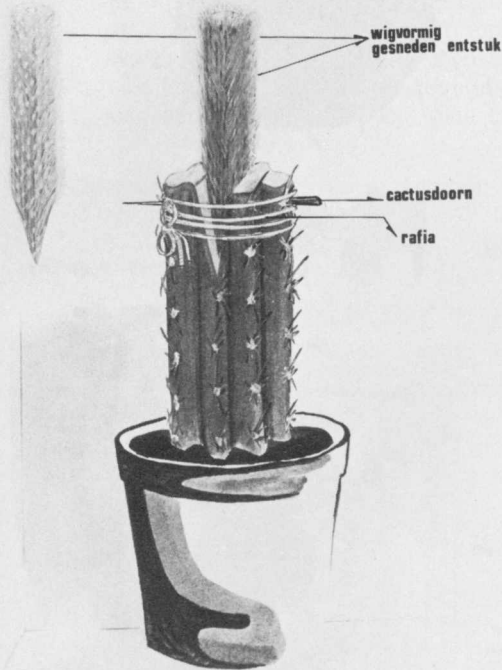
De onderstam wordt horizontaal afgesneden en daarna wigvormig ingesneden. De ent wordt eveneens wigvormig gesneden, en in de uitgesneden entstam ingepast. De ent wordt vastgeprikt met een grote cactusdoorn. Waar de ent en entstam moeten vergroeien omwinden we de entstam met een bandje raffia. Wanneer de ent vergroeid is verwijderen we de cactusdoorn. Deze methode wordt gebruikt voor het enten van *Zygocactus*, *Selenicereus*, *Aporocactus*, enz.

3. Schuine enting

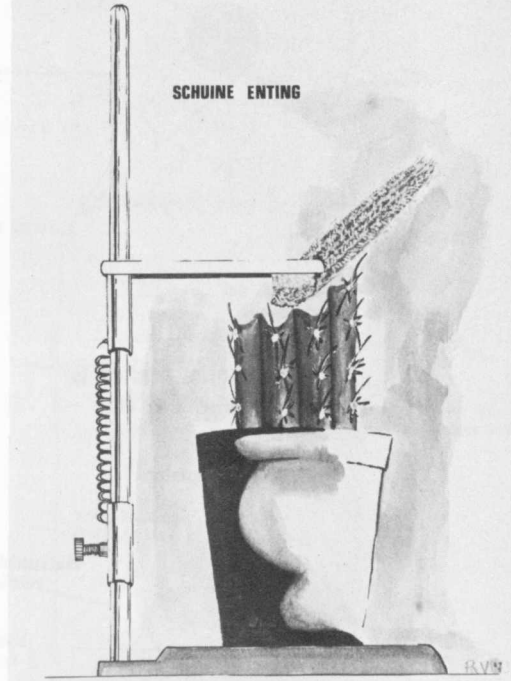
Zowel onderstam als entstuk worden schuin gesneden. We enten het beste met een apparaatje, daar we met elastieken het entstuk zeer moeilijk op zijn plaats kunnen houden.

Toepassingen: *Wilcoxia*, *Austrocylindropuntia*, *Aporocactus*, *Hildewintera aureispina* en alle andere afhanginge dunne soorten.

WIGVORMIGE ENTING

SCHUINE ENTING

XIII. Wat is het principe van enten en hoe werkt het?

Als we een ent of entstam horizontaal doorsnijden, bemerken we in het midden de centrale as. Langs deze ring lopen de vaatbundels die zorgen voor de voeding en watertransporten van en naar de wortels. Het is de bedoeling dat de vaatbundels van de ent en die van de entstam elkaar raken (overlappen). Twee ringen die even groot zijn en elkaar exact bedekken, zodat de sapstroom ongestoord kan doorgaan, vinden we nagenoeg niet, alhoewel dit ideale omstandigheden voor een enting zijn. Wanneer de vaatbundels elkaar goed overlappen, is dit echter reeds ruimschoots voldoende. Als de vaatbundels elkaar niet kruisen, blijft het entstuk wel leven maar komt moeilijk tot groei.

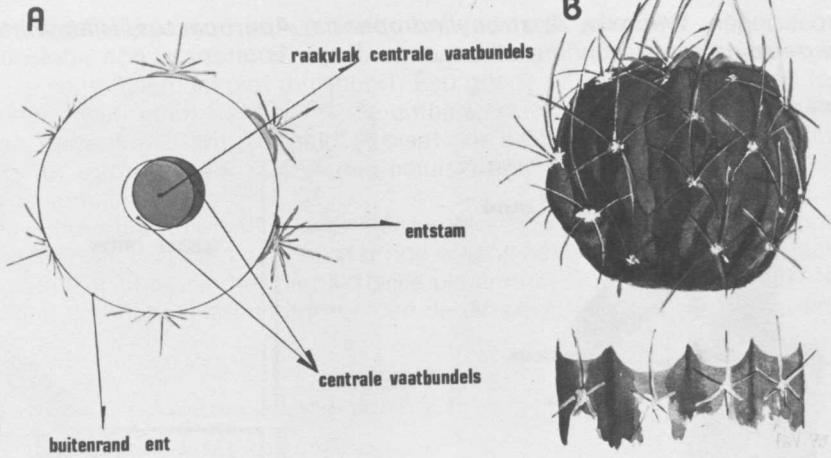
XIV. Welke zijn de benodigde materialen om te enten

Een goed snijdend mes, een voorraad elastieken of ander bevestigingsgereedschap, een schone vaatdoek en een kom water zijn onontbeerlijk.

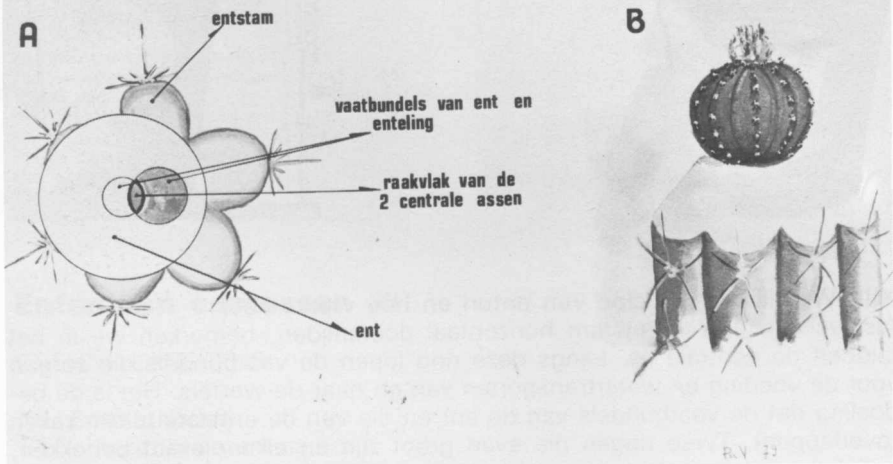
a) Mes:

Een goed snijdend inoxmes met een lemmet van ± 18 à 20 cm. Een visfielermes is zeer goed geschikt, daar het een zeer soepel en dun lemmet heeft. Het is wel goed twee messen te hebben wanneer we enten. Het ene gebruiken we om de stammen door te snijden en af te kanten. Met het andere mes snijden we het entvlak zuiver. Wanneer we voor beide werkjes hetzelfde mes gebruiken, is ons mes redelijk snel bot vanwege de veelvuldi-

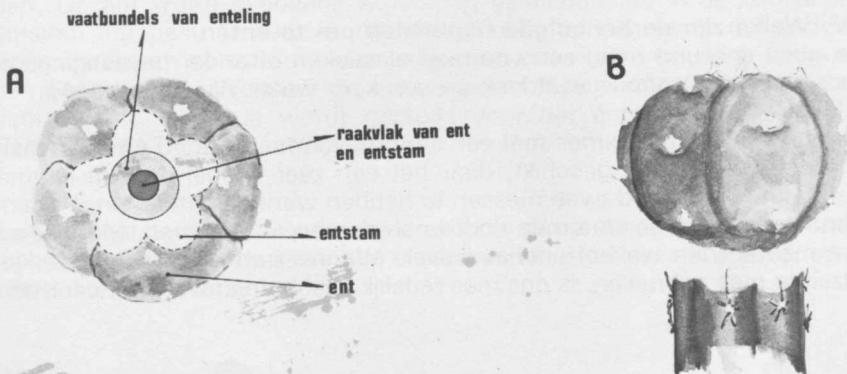
HET ENTVLAK VAN DE ENTSTAM EN DAT VAN DE ENT
ZIJN GELIJK AAN ELKAAR

HET ENTVLAK VAN DE ENTSTAM IS
GROTER DAN DAT VAN DE ENT

ENTVLAK VAN DE ENTSTAM IS KLEINER
DAN DAT VAN DE ENT

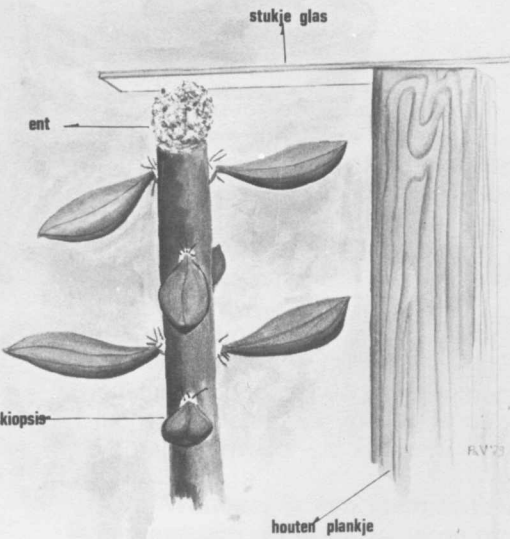

ge aanraking met de doornen. Wanneer we dan met hetzelfde mes het entvlak vlak moeten snijden, is dit bijna niet meer mogelijk.

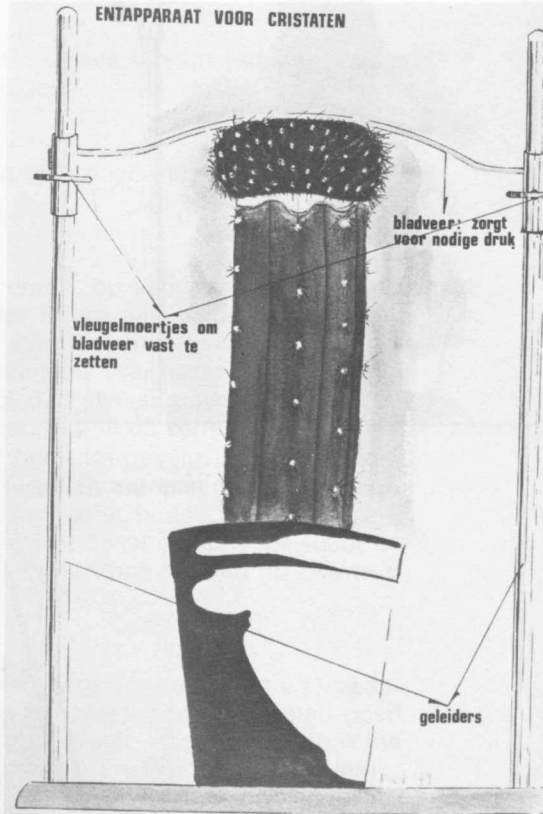
b) Elastieken of ander bevestigingsgereedschap

We gebruiken steeds elastieken die aangepast zijn aan de gewenste hoogte. Reeds eerder gebruikte elastieken verliezen hun veerkracht en springen stuk. Ze zijn daarom totaal onbruikbaar voor het enten. De elastieken bewaren we steeds op een donkere koele plaats, anders verliezen ze hun elasticiteit. Het andere bevestigingsgereedschap is zeer gevarieerd, gaande van een eenvoudig reepje glas tot ingewikkelde entapparaten.

ENTING OP PERESKIOPSIS

ENTAPPARAAT VOOR CRISTATEN

Entingen met glasreepjes:

Deze vorm van enting wordt veelal toegepast om zaailingen op een *Pereskia* te enten.

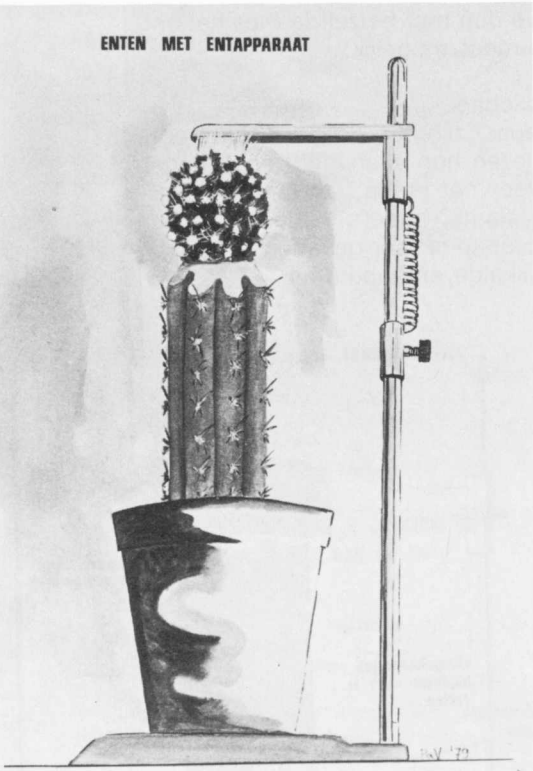
Entapparaat voor cristaten:

Dit is een zeer doeltreffend apparaat om cristaten te enten, daar het een zeer gelijke druk op de entling geeft.

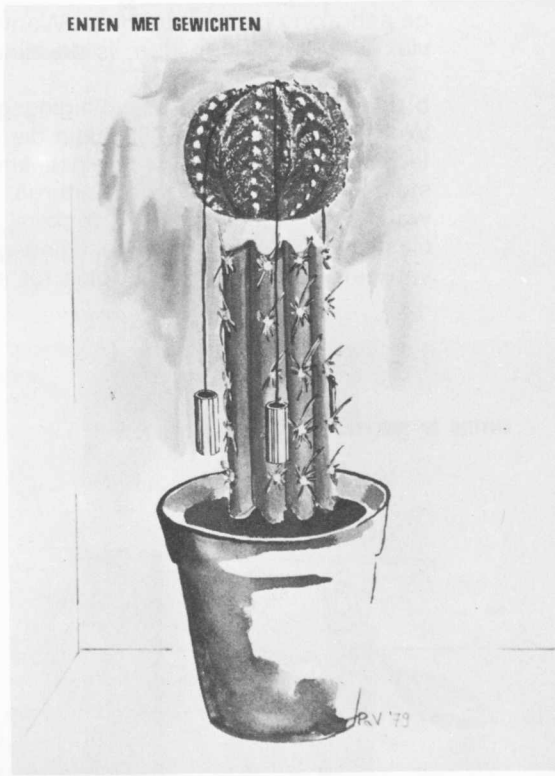
Entapparaat:

Is een zeer gemakkelijk toestelletje dat toelaat zeer snel en met redelijk gelijke drukverdeling, te enten.

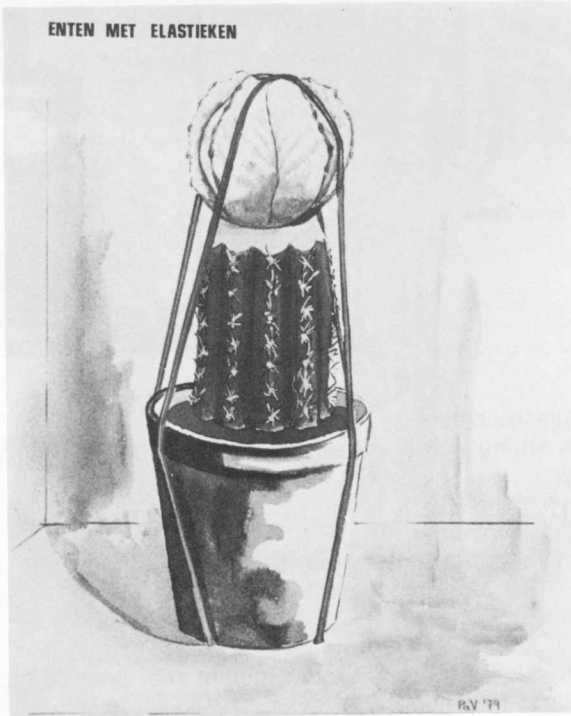
ENTEN MET ENTAPPARAAT

ENTEN MET GEWICHTEN

ENTEN MET ELASTIEKEN

Enten met gewichten:

Deze gewichten worden gemaakt van koperen buisjes die met lood ingegoten zijn. Aan een stuk touw hangen we aan beide uiteinden de gewichtjes, die dan kruisgewijs over de ent worden gehangen. Deze methode is goed geschikt voor hoge entingen.

Enten met elastieken:

Het is de meest gebruikte en eenvoudigste methode. De elastieken worden kruisgewijs over de kop van de entling naar de onderkant van de pot gespannen. Deze methode vergt wel enige vaardigheid, doch met een weinig oefening wordt deze spoedig verworven.

c) Vaatdoek:

Een propere niet pluizende vaatdoek moet steeds binnen handbereik zijn om de handen of het mes te kunnen reinigen.

d) Water:

Een kom water kan dienstig zijn om de aangedroogde plantesappen of onzuiverheden van het mes te spoelen.

XV. Wanneer enten we?

In principe kunnen we heel het jaar door enten, op voorwaarde dat de onderstam sappig staat. Zelfs midden winter is het aan te raden enige onderstammen aan de groei te houden, om eventueel noodgevallen te enten. De meest geschikte entperiode is april-mei-juni. We kiezen helder zonnig weer. Is het daarentegen koud en vochtig, dan stellen we het enten uit tot we beter weer hebben. Wanneer de temperatuur in de serre boven de 18° C is, enten we beter in de open lucht. Dit heeft tot gevolg, dat de snijwonden snel drogen en dat er minder kans op schimmelvorming bestaat. Persoonlijk verkies ik te enten begin juni en het liefst buiten. Van begin augustus tot ongeveer half september is de minst geschikte periode, daar de lucht dan vaak zeer vochtig is waardoor we veel kans hebben op zwartrot, vooral bij *Eriocereus jusbertii*.

XVI. Wanneer is een stam entbaar?

Een entstam dient goed aan de groei te zijn, hard aan te voelen en volsappig te zijn. De onderstammen houden we een week voor het enten goed vochtig, liefst onder gespannen lucht en we begieten ze dan met een lichte oplossing van Brassicol of Benlate (Dit zijn schimmelwerende middelen).

(wordt vervolgd)

Bruggesteenweg 89, 8080 Ruiselede (B.)

Mammillaria humboldtii Ehrenberg

A.B. PULLEN

Dit juweeltje onder de Mammillaria's is reeds lang bekend. Al in 1840 werd de soort door Ehrenberg beschreven. (Linnaea 14, p. 378). Het groene plantelichaam wordt bij deze soort vrijwel helemaal aan het oog onttrokken door de sneeuwwitte bedoorning. Een enkelvoudige plant kan een diameter van 5-7 cm bereiken. Bij het ouder worden gaan de planten sterk uitstoelen en vormen grote groepen. Elk areool draagt ongeveer 80 randdorens, die tot 8 mm lang kunnen worden. Deze randdorens staan zodanig ingeplant, dat zij als het ware een parasol vormen boven elke tepel. De groene epidermis van de plant wordt zodoende tegen te fel licht beschermd. De witte kleur van de dorens zorgt voor extra reflectie. Midden-dorens ontbreken bij deze soort. De wijnrode bloemen verschijnen in kransen rondom de schedel en contrasteren zeer fraai met de witte bedoorning. De bloemen zijn vrij klein, ongeveer 1,5 cm ϕ . De vruchten zijn rood. Het zaad is zwart.

Foto van de schrijver

De afgebeelde plant staat geënt op een dikke *Trichocereus pachanoi*-onderstam. Het verdient aanbeveling bij het enten de onderstam zo kort mogelijk te kiezen, omdat anders het gevaar bestaat, dat de plant veel te veel wordt "opgeblazen" en veel van zijn fraaie uiterlijk verliest. Op eigen wortel willen planten van deze soort ook wel groeien, mits er spaarzaam water gegeven wordt en het substraat zeer doorlatend is. Om te bloeien heeft deze soort veel licht nodig. In mijn verzameling valt de bloeitijd tussen half april en half mei.

In het systeem van Hunt behoort *Mammillaria humboldtii*, samen met *Mammillaria lauii*, tot de Humboldtii-groep van de serie *Lasiacanthae*.

In de natuur is deze soort te vinden in de Mexicaanse staat Hidalgo, tussen Ixmiquilpan en Metztlán. Een andere populatie, met iets afwijkende kenmerken, schijnt in de staat Queretaro voor te komen.

De planten groeien daar op kalkhoudende grond. Wil men daarmee rekening houden, dan kan men bij cultuur op eigen wortel aan het minerale substraat wat kalk, bijvoorbeeld in de vorm van gips toevoegen. Deze plant is een sieraad in elke cactusverzameling.

Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen

Natuurlijk grapje

Th.M.W. NEUTELINGS

In de maand mei van 1978 zag ik op een zonnige weekeindmorgen in mijn kas een *Mammillaria nana* (fa. *monancistracantha*) met twee bloemkransen pronken. De bloemkrans rondom de schedel was heel normaal. Maar die bloemen halverwege het plantelichaam zorgde voor enige opwinding. Toch waren het normale bloemen, met meeldraden en stamper. Alleen het formaat was beduidend kleiner, ongeveer 1/3 van de gebruikelijke bloemgrootte. Wat mij intrigeerde was de vraag of in die tuberkeloksel al eerder bloemen gestaan hadden.

Met behulp van een vergrootglas was te zien, dat deze overigens smalle zone niet eerder bloemen had voortgebracht. Want er zaten geen uitgebloede bloemresten in. Deze smalle ring bevond zich tussen de bloeizone van 1977 en die van 1976. Dit was de enige keer dat ik zo'n grapje ontdekte bij deze plant en bij de andere nana-achtigen in mijn kas.

Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

Cartoon

J. Claesen, Eendekkerlaan 22, 1150 St. Pieters-Woluwe (B.)

De sexuele spelingen van *Euphorbia obesa*

P.H. DEN HARTOG

Enkele jaren geleden maakte J. Mieras (Succulenta 1978 p. 150) melding van een "impotente" mannelijke *Euphorbia obesa*, of te wel een obesa met slecht ontwikkelde meeldraden zonder stuifmeel. Een jaar later (Succulenta 1979 p. 203) wist hij ook melding te maken van een "onvruchtbare" vrou-

Foto: L. Bercht

welijke obesa. Hij wachtte toen nog op een transsexuele obesa. Helaas, dat kan ik niet aanbieden. Wel een bisexuele *E. obesa*, waarvan bijgaande foto. De bloempjes bezitten zowel goed ontwikkelde meeldraden als ook een volwaardige stamper. Alle bloempjes vertoonden dit. Ze zijn met hun eigen stuifmeel bestoven, zetten vrucht en gaven zaad.

Kapelsepad 33, 3412 KM Lopikerkapel

BOEKBESPREKING

K. Dinter: Succulentenforschung in Südafrika, Erlebnis meiner Reise im Jahre 1922, Repertorium specierum novarum regni vegetabilis, Heft XXIII.

Dit werkje is in een originele reprint verschenen, dankzij een initiatief van de Kulturbund der D.D.R., Literaturschau Kakteen. In deze 80 bladzijden druk tellende brochure behandelt Dinter zijn reiservaringen door Zuidwest-Afrika op zoek naar de aldaar inheemse succulenten. Vooral voor de wat gevorderde liefhebbers, die met name interesse hebben in de succulentenflora van zuidelijk Afrika is het alleszins de moeite waard van de inhoud van dit boekje kennis te nemen. Helaas is op de normale boekenmarkt dit werkje niet te koop, ook al omdat het een Oostduits initiatief is. Echter het exemplaar van de redactie verhuist naar de bibliotheek van Succulenta.

Gordon D. Rowley: The Adenium and Pachypodium Handbook, 1983. ISBN 0 902099 0 7 8, uitgegeven door de British Cactus and Succulent Society.

In dit 95 bladzijden tellende werkje worden deze beide succulente plantengeslachten in woord en beeld behandeld. Het illustratiemateriaal is in zwartwit uitgevoerd en tamelijk tot redelijk van kwaliteit. Eerst wordt er wat over de plantenfamilie, waartoe beide geslachten horen, de *Apocynaceae*, verteld. Verder komen de cytologie en de natuurlijke verspreiding aan de orde. Vervolgens komt elk geslacht apart in behandeling met de daarbij behorende species en subspecies. Ook aan de verzorging en vermeerdering wordt aandacht besteed.

Belangstellenden kunnen dit interessante werkje bestellen bij: Mr. H.D. Mann, Windmill Gardens, Kibworth Harcourt, Leicester LE8 0LX, Engeland. De kosten bedragen £ 2,25.

Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

TIJDSCHRIFTEN

Kakteen und andere Sukkulenten 34 - 7, Juli 1983

Op de titelplaat van deze aflevering staat *Aloe dichotoma* afgebeeld. H. Leber bespreekt de "Flor de la adoracion": *Setiechinopsis mirabilis*. H. Swart levert een bijdrage over de cactus als leverancier van gif- en medicinale stoffen. N.P. Taylor is toe aan deel 4 van zijn verhandeling over de soorten van het geslacht *Escobaria*. P. Braun wijdt een bijdrage aan *Melocactus warsii*. *Ferocactus latispinus* wordt in woord en beeld voorgesteld door F. Krähenbühl. *Pleiospilos purpusii* wordt als onderwerp gekozen door R. Schmied. H. Kunzmann schrijft een "In memoriam" voor Willi Wessner. C.K. Horich schrijft over zijn vondst van een *Nopalxochia* in Costa Rica. B. Potocki-Roth schrijft een verhandeling over nuttige luizen.

Kakteen und andere Sukkulenten 34 - 8, Aug. 1983

De voorplaat van deze aflevering vertoont een standplaatsopname van *Echinocereus acifer* var. *durangensis*. H. Swart publiceert deel 2 van zijn verhandeling over cactussen als gif- en geneeskrachtige planten. E. Kleiner behandelt in zijn artikelenserie over het verzamelen en verzorgen van cactussen de *Mammillaria*'s. Over *Echinocereus pamanesiorum* handelt een bijdrage van G. Frank. N. Taylor is toe aan deel 5 van zijn serie artikelen over het geslacht *Escobaria*. Een interessante vondst van een plant uit de vormgroep van *Mammillaria rekoii* in zuidelijk Oaxaca wordt gemeld door J. Riha. Een korte bijdrage over *Orbea semota* komt van W. Rihm.

Kakteen und andere Sukkulenten 34 - 9, Sept. 1983

Op de titelpagina van dit nummer een foto van *Huernia erinacea*. G. Frank is toe aan deel 2 van zijn verhandeling over *Echinocereus pamanesiorum*. *Thelocactus pottsii* wordt kritisch onder de loep genomen door W. Heyer. Over *Sulcorebutia tunariensis* handelt een bijdrage van G. Fritz. A. Lau beschrijft zijn nieuwe *Echinomastus unguispinus* var. *minimus* uit Durango. *Huernia leachii* wordt besproken door R. Schmied. H. Rogozinski verhaalt over de vondst van een *Mammillaria* in Guanajuato die misschien een nieuwe soort zal blijken te zijn. P. Braun belicht het voorkomen van *Melocactus intortus* op Inagua. C. Horich bericht uit Costa Rica over de standplaats van *Disocactus horichii*.

A.B. Pullen, Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen

Kaktusy/Sukulenty jrg. 3 nr. 3 (1982)

Geopend wordt met *Weingartia neocumingii* en de vormgroep eromheen. In het 100ste geboortjaar van Fric geeft Sadvovsky een overzicht van diens leven en reizen.

Lux en Stanik vervolgen hun beschouwing over *Astrophytum capricorne*, *A. niveum* en *A. crassispinum*. Korte stukjes over *Gasteria armstrongii* en *Acanthocalycium violaceum*.

Kaktusy/Sukulenty jrg. 3 nr. 4 (1982)

Geopend wordt met een artikel over *Adenium obesum*. Een uitgebreid artikel is afgedrukt over de door Lau gevonden cactussen en vetplanten naar aanleiding van zijn bezoek aan Bratislava. Riha en Subik beschouwen *Arrojadoa dinae*. Stanik geeft een uitvoerig verslag van de lezingen gegeven tijdens het 17e IOS congres te Wenen. Sängper beschouwt de verwantschap van *Melocactus HU 214a*.

Kaktusy jrg. 19 nr. 1 (1983)

Schütz stelt *Gymnocalycium triacanthum* voor en Pechanek bespreekt de variatiebreedte van *Echinofossulocactus dichroacanthus*. Stuchlik beschouwt *Neowerdermannia vorwerkii* en Vrskovy de uit oost-Brazilië afkomstige langbedoornde Melo's. Moucka beschrijft recente nieuwbeschreven *Mammillaria's*, terwijl Riha en Subik *M. sphaclata* apart nemen. Verder een kort artikel over *Ferocactus viridescens* en het enten op *Selenicereus*.

Kaktusy jrg. 19 nr. 2 (1983)

Riha benoemt op basis van de verwantschap *Discocactus albispinus* om tot een forma van *D. zehntneri*. Sedivy belicht het geslacht *Escobaria* en in het bijzonder de groepen rond *E. dasycantha* en *E. duncanii*. Fencel somt de taxa op die hij aantroef in het San Mateo-gebergte (New Mexico) en Odenhal stelt *Thelocactus hastifer* voor. Riha gaat in op de problematiek van de bescherming der flora in Mexico. Een ander artikelje gaat over de biologische bestrijding van *Tetranychus urtica* met *Phytoseiulus persimilis*. *Dinteranthus wilmotianus* en zijn kweek worden besproken evenals *Mammillaria mainae*. Moucka bespreekt recente nieuwe soorten uit het *M. wrightii*-complex. Tot slot geeft Schütz een foto van *Gymnocalycium mucidum* en enige informatie erover.

Kaktusy jrg. 19 nr. 3 1983

Pechanek bespreekt de historie en morfologie van *Lophophora williamsii* var. *decipiens*. Riha beschouwt uitvoerig de Mexicaanse Melocactussen (*M. oaxacensis*, *dawsonii* en *delessertianus*) en Schütz stelt *Gymnocalycium pflanzii* voor. Fencel somt de cactusvegetatie van de Caballo Mountains op. Slaba bespreekt de vormenrijkdom van *Gymnocalycium gibbosum* en beoordeelt de rechtvaardiging van vormen en variëteiten. Gloser beschrijft de problemen bij de ontdekking van een Melocactus-vegetatie op Cuba. Tot slot stelt Schütz *Echinopsis oxygona* voor.

Aztekia 1982 nr. 5

De taxonomische indeling van *Obregonia denegrii* wordt besproken, gevolgd door een beschouwing van *Mammillaria suprema* n.n. Een artikel over *Escobaria varicolor* wordt gevolgd door nieuwigheden binnen het geslacht *Turbinicarpus*.

Swiat Kaktusow 1978, 143 pag. en 36 zw./w. foto's. (in Pools).

Friedrich gaat in op onze hobby en natuurbescherming. Miklaszewski bespreekt de cactussoorten uit Paraguay en Donald de Gymno's onder LAU-nummer. De succulenten in het dal van Tehuacan passeren de revue. Weskamp belicht de nieuwbeschrijvingen door Brandt in het geslacht *Parodia*. De door Ritter nieuwbeschreven *Rebutia's* worden behandeld door Neumann, terwijl Hinz het geslacht *Discocactus* doorneemt. Verder artikelen over het beleven van onze hobby en over vier *Mammillaria's*: *M. magallanii*, *M. napina*, *M. morricali* en *M. xaltiangensis* en over *Notocactus rutilans* f. *storianus*. Eveneens artikelen over het ontharden van water en het bijmesten van cactussen.

Piante grasse jrg. 3 nr. 2 (1983)

Een kijkje wordt genomen in de Städt. Sukk. Sammlung van Zürich. De algemene kenmerken van drie cactusgeslachten (*Gymnocalycium*, *Weingartia* en *Echinocereus*) worden besproken en weergegeven in schematische tekeningen. In een uit het Franstalige Belgische tijdschrift *Cactus* overgenomen artikel gaat Bourdoux in op de problemen bij de systematiek van cactussen. Dolfin belicht een aantal succulenten die in Venetië in de open lucht groeien. Boi geeft zijn persoonlijke inzichten in de kweek van *Asclepiadaceae*. Kortere aandacht voor *Ariocarpus agavioides* en *Arrojadoa rhodantha*.

L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen

INHOUD

Braziliaanse Melocactussen met een HU-nummer (I) - G. Eerkens	238
De geslachten <i>Orbea</i> , <i>Orbeopsis</i> , <i>Orbeanthus</i> , <i>Pachycymbium</i> (II) - L. Leach	242
De invloed van waterzuurgraad en -hardheid op cactuspotgrond - D. v.d. Berk	245
Het geslacht <i>Gymnocalycium</i> (IX) - L. Bercht	247
Enten van cactussen (III) - E. Lanssens	250
<i>Mammillaria humboldtii</i> - A.B. Pullen	256
Natuurlijk grapje - Th. Neutelings	257
Cartoon - J. Claesen	257
De seksuele spelingen van <i>Euphorbia obesa</i> - P.H. den Hartog	258
Boekbespreking - Th. Neutelings	259
Tijdschriften - A.B. Pullen, L. Bercht	259